

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 71.530 van 3 februari 1998
in de zaak A. 27.900/XII-593.**

In zake : de n.v. CONSTRUCTIES, ELECTRICITEITSWERKEN en
INDUSTRIEGEBOUW (C.E.I.),
thans de n.v. C.E.I. ELECTROTEC,
die woonplaats kiest bij
Advocaten J.-J. VAN RAEMDONCK en Ph. GERARD,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Terhulpssteenweg 187

tegen :

de Belgische Staat en het Wegenfonds, beide
opgevolgd door het Vlaamse Gewest,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat K. RONSE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Louizalaan 523.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de
n.v. Constructies, Electriciteitswerken en Industrie-
gebouw (thans de n.v. C.E.I. ELECTROTEC) op 30 oktober
1981 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van
de beslissing van de Minister van Openbare Werken haar
medegedeeld bij brief van 2 september 1981 "waarbij de
tegenpartij, bij toepassing van de artikelen 20, § 5, en
25, van het koninklijk besluit van 22 april 1977, haar
inschrijving heeft afgewezen waar deze betrekking had op
het lot 1 van de werken openbaar aanbesteed volgens het
bijzonder bestek Y 10/81D8, en tevens heeft beslist de
werken behorend tot dit lot toe te vertrouwen aan een
andere inschrijver";

Gelet op het arrest nr. 32.905 van 28 juni
1989 waarbij de debatten worden heropend, het beroep
wordt verworpen wat het eerste middel betreft en
J. BRISON wordt aangesteld als gerechtsdeskundige;

Gelet op het verslag en het aanvullend verslag van de gerechtsdeskundige;

Gezien de memorie van de verzoekende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. DE WOLF;

Gelet op de beschikking van 7 juli 1986 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de beschikking van 15 december 1992 waarbij de zaak wordt vastgesteld op 12 januari 1993, datum waarop de zaak wordt uitgesteld tot de openbare terechtzitting van 27 april 1993, datum waarop de zaak voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 3 november 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 december 1997;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter J. BORRET;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J.-J. VAN RAEMDONCK, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat K. RONSE, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur-Afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat in zijn arrest nr. 32.905 van 28 juni 1989 de Raad het beroep heeft verworpen wat het eerste middel betreft; dat in haar tweede middel verzoekster aanvoert dat haar inschrijving, die de laagste was, ten onrechte werd afgewezen wegens abnormaal hoge of lage prijzen; dat met betrekking tot dat middel de Raad in zijn bovenvermeld arrest heeft overwogen "dat de Raad van State enkel dan de toewijzing van een opdracht vernietigt wegens het ten onrechte weren van de laagste inschrijver op grond van het gegeven dat hij abnormaal hoge of lage prijzen heeft opgegeven wanneer het bestuur bij de beoordeling daarvan kennelijk onredelijk heeft geoordeeld"; dat hij het aangewezen heeft geacht daaromtrent voorgelicht te worden door een deskundig verslag; dat hij J. BRISON, wonende te Antwerpen, Herentalsebaan 462, heeft aangesteld met als opdracht "in een met redenen omkleed verslag, na kennisneming der overtuigingsstukken en na voorafgaandelijk de partijen te hebben gehoord, na te gaan of, mede in acht genomen de door de verzoekende partij gegeven verantwoording, de verwerende partij kennelijk onredelijk heeft gehandeld door de inschrijving van de verzoekende partij te verwerpen wegens het abnormaal karakter van de eenheidsprijzen voor de richtposten A.1.1.1., A.1.2.1., B.1.1. en C.7.1.1. alsook voor de uniforme vermenigvuldigingsfactor";

2. Overwegende dat in zijn verslag van 11 mei 1990 de deskundige de hem gestelde vraag positief heeft beantwoord : de verwerende partij heeft volgens hem kennelijk onredelijk gehandeld;

3. Overwegende dat de verwerende partij in een memorie van 26 april 1993 stelt dat het deskundig verslag "niet kan weerhouden worden", lees : "niet in aanmerking kan worden genomen"; dat dit volgens die partij zo is omdat het verslag is uitgebracht met schending van artikel 21 van het procedurereglement; dat

dit artikel als volgt luidt : "De nodige stukken worden de deskundige ter hand gesteld; de partijen kunnen zodanige voordrachten en vorderingen doen als zij het goedvinden; melding er van wordt gemaakt in het verslag, waarvan de inleidende gegevens ter kennis worden gebracht van de partijen"; dat de verwerende partij die bepaling op twee punten geschonden noemt : ten eerste omdat de inleidende gegevens haar niet ter kennis werden gebracht zodat het haar niet mogelijk werd gemaakt haar opmerkingen omtrent deze gegevens te laten gelden "welke opmerkingen bepalend waren voor wat het gevolg van het onderzoek betreft"; ten tweede omdat in het verslag "geen melding (werd) gemaakt van de voordrachten en vorderingen die door tegenpartijen werden gedaan";

3.1. Overwegende ten aanzien van het eerste verwijt, dat het verslag melding maakt van schriftelijke contacten tussen de deskundige en de raadsman van de verwerende partij en van een op die briefwisseling volgende bijeenkomst van de deskundige en de partijen, die gehouden werd op 13 maart 1990; dat op 12 april 1990 de raadsman van de verwerende partij de deskundige aanschrijft als volgt : "Zoals overeengekomen naar aanleiding van de expertisevergadering welke op 13 maart jl. is doorgegaan te Wommelgem laat ik U hierbij nog een aantal bijkomende gegevens geworden welke U zullen toestaan uw opdracht verder te zetten en af te werken"; dat de brief eindigt met de uitdrukking van de hoop dat de meegedeelde gegevens het de deskundige mogelijk zullen maken zijn opdracht voort te zetten;

Overwegende dat uit het vorenstaande blijkt dat de verwerende partij alle gelegenheid heeft gehad om vooraleer de deskundige zijn verslag neerlegde, zich te beklagen over het niet ter kennis brengen van de inleidende gegevens; dat ze van geen enkele omstandigheid blijkt geeft die kan verantwoorden waarom ze zich

pas nadat het verslag is afgewerkt, daarover beklaagt; dat bijgevolg moet worden aangenomen dat zij zonder geldig excuus de deskundige zijn verslag heeft laten voltooien hoewel hij een procedurefout had begaan, toch volgens haar, die hij vóór die voltooiing had kunnen verhelpen indien de verwerende partij, die toen reeds de vermeende fout kende, hem er toen op gewezen had dat aan het eerste verwijt van de verwerende partij geen gevolg wordt gegeven;

3.2. Overwegende dat wijl de verwerende partij niet preciseert welke van haar komende "voordrachten en vorderingen" in het verslag onvermeld zijn gebleven, ook aan haar tweede verwijt geen gevolg wordt gegeven;

3.3. Overwegende dat de vraag van de verwerende partij om het deskundig verslag niet in aanmerking te nemen, wordt afgewezen;

4. Overwegende dat de verwerende partij ook kritiek heeft op de inhoud van het verslag; dat zij de conclusie van het verslag als "totaal ongegrond" bestempelt; dat dit volgens haar "onder meer" blijkt uit twee kritische opmerkingen; dat haar eerste kritische opmerking is dat met betrekking tot richtpost A.1.1.1. en A.1.2.1. de deskundige geen rekening heeft gehouden met het feit dat het bestuur betwistte "dat de tijdsduur opgegeven voor het uitvoeren van de werken te kort is"; dat haar tweede kritische opmerking is dat met betrekking tot richtpost B.1.1. de deskundige is voorbijgegaan aan de betwisting over de vraag of bijkomende personeelsvergaderingen voor het ter beschikking blijven voor de uitvoering van dringende tussenkomsten en voor het ter beschikking houden van voertuigen en materieel in rekening gebracht mogen worden "van de kostprijs voor het organiseren van de wachtdienst";

4.1. Overwegende dat aan de affirmatie dat de conclusie van het verslag "totaal ongegrond is" als affirmatie uiteraard geen aandacht wordt besteed; dat wel aandacht verdienen de twee kritische opmerkingen waarmee die affirmatie "onder meer" wordt gestaafd;

4.2. Overwegende dat de eerste kritische opmerking zo weinig gefundeerd is, dat ze niet eens ingaat op de beginzin van het desbetreffende gedeelte van het verslag, die luidt : "Overwegende dat de diskutie rond de inschrijvingsprijs voornamelijk zijn oorzaak vindt in de berekende tijden voor het uitvoeren van het onderhoud en niet in de kostprijs van de materialen evenmin als in de methode van berekening hebben wij ons onderzoek voornamelijk toegespitst op de berekende eenheidstijden en komen hierbij tot volgende vaststellingen"; dat de eerste kritiek niet deugdelijk is;

Overwegende dat ook de tweede kritische opmerking een loutere bewering is; dat op blz. 12 en 13 van het verslag met zoveel woorden de door de verwerende partij omschreven betwisting aan de orde wordt gesteld en besproken;

Overwegende dat de verwerende partij wellicht bedoelt dat het deskundig verslag ten onrechte het standpunt verwerpt dat zij in de aanbestedingsprocedure heeft ingenomen op de twee punten waar haar kritiek betrekking op heeft; dat het weinig zinvol zou zijn dat de Raad eerst een deskundige aanstelt om deze dan niet te volgen om de enkele reden dat een der partijen zegt dat hij niet gevolgd mag worden;

5. Overwegende dat zich geen reden heeft aangemeld om het verslag van de deskundige niet te volgen; dat derhalve wordt aangenomen dat, overeenkomstig haar tweede annulatiemiddel, de laagste inschrijving ingediend door de verzoekende partij ten

onrechte werd geweerd wegens abnormale prijzen; dat dit tweede middel dus gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt :

1. de aan de n.v. Constructies, Electriciteitswerken en Industriegebouw (C.E.I.) met brief van 2 september 1981 meegedeelde beslissing dat haar inschrijving wordt afgewezen voor lot 1, voorwerp van het bestek Y 10/81D8;
2. de beslissing van onbekende datum waarbij de bovenvermelde opdracht aan een andere inschrijver wordt toegewezen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op zevenhonderd vijftig frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

De kosten van het deskundig onderzoek, bepaald op tweehonderd zevenendertigduizend achthonderd zesentwintig frank voor het verslag en vijfendertigduizend negenhonderd eenentachtig frank voor het aanvullend verslag, komen eveneens ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op drie februari 1900 achtennegtig,
door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.